

Jarosław STULCZEWSKI*

PROJEKT BUDOWY ZAKŁADÓW PRZEMYSŁU JEDWABNICZEGO W SZADKU (1954–1956)

Streszczenie. W 1954 r. pojawiła się koncepcja lokalizacji zakładów przemysłu jedwabniczego w pobliżu Szadku. Projektowany zakład miał się składać z tkalni wyposażonej w 580 krosien oraz oddziałów pomocniczych. Fabryka miała produkować tkaniny z jedwabiu sztucznego z przeznaczeniem na suknie, bluzki, bieliznę i podszewki. Zakład miał zostać wybudowany w latach 1955–1956. Ostatecznie wycofano się z tego projektu, a zakład powstał w Gorzowie Wielkopolskim.

Słowa kluczowe: Szadek, przemysł, tkalnia jedwabiu, Gorzów Wielkopolski.

W zasobie Archiwum Państwowego w Gorzowie Wielkopolskim znajduje się zespół archiwalny *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186. Przeglądając go, można odnaleźć dwie interesujące jednostki archiwalne dotyczące koncepcji budowy fabryki jedwabiu w pobliżu Szadku po zakończeniu II wojny światowej. Pierwsza jednostka nosi tytuł: *Projekt wstępny Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w Szadku*, sygn. 4. Druga jest jej dopełnieniem pod nazwą: *Aneks do projektu wstępnego Z. P. Jedw. Szadek w związku ze zmianą lokalizacji na Gorzów*, sygn. 5. Projekt nigdy nie został zrealizowany, jednak ze względu na dużą wartość historyczną i kolejną próbę uprzemysłowienia terenu otaczającego Szadek jest wart odnotowania¹.

Założenia budowy tkalni jedwabiu w Szadku zostały zatwierdzone decyzją Ministra Przemysłu Lekkiego nr 32/54 z dnia 18 sierpnia 1954 r. Projektowany jednowydziałowy zakład jedwabniczy został zlokalizowany w pobliżu miasta w celu uprzemysłowienia typowo rolniczej okolicy oraz ze względu na nie-

---

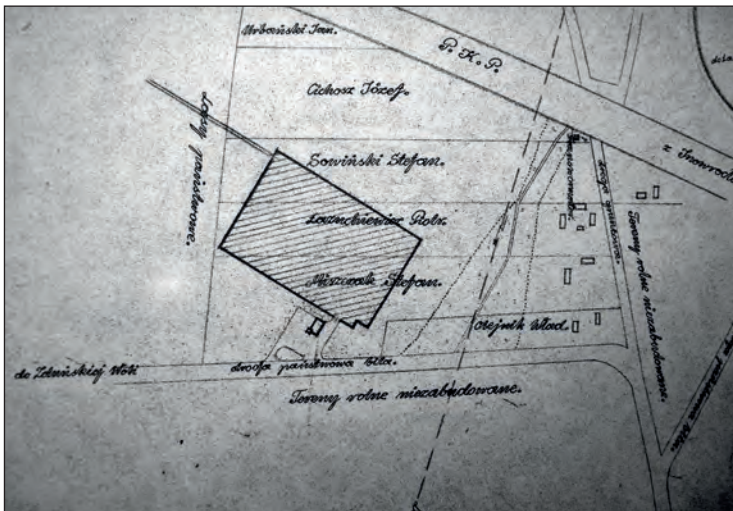
* Jarosław Stulczewski, archiwista, działacz społeczno-kulturalny oraz ruchu rekonstrukcyjno-historycznego, prezes Zarządu Towarzystwa Przyjaciół Zduńskiej Woli, ul. Mickiewicza 4, 98-220 Zduńska Wola, e-mail: jaroslaw.stulczewski@o2.pl.

¹ Już w 1837 r. władze municypalne Szadku wydały odezwę zachęcającą do osiedlania się w mieście fabrykantów. Jednak próba utworzenia dzielnicy przemysłowej na Nowym Mieście nie powiodła się. Wielu fabrykantów opuściło miasto, przenosząc się do bardziej dynamicznie rozwijających się ośrodków, m.in. Zduńskiej Woli. Zob. K.P. Woźniak, *Spóźniona inicjatywa. O nieudanej próbie uprzemysłowienia Szadku w pierwszej połowie XIX w.*, „Rocznik Łódzki” 2013, t. 60, s. 239–250; T. Marszał, *Szadek. Monografia miasta*, Szadek 1995, s. 32, 44.

wielką odległość (34 km) od Rudy Pabianickiej, gdzie znajdował się zakład, wytypowany do wykończenia surowych tkanin, które miały być produkowane w Szadku². 25 marca 1955 r. Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Łodzi ostatecznie zatwierdziło lokalizację budowy fabryki w pobliżu Szadku³. Naczelnym inwestorem miał być Centralny Zarząd Przemysłu Jedwabniczego (dalej: CZPJ) w Łodzi.

Ustalono, że zakład będzie posiadał oddział produkcyjny – tkalnię wyposażoną w 580 krosien jedwabniczych typu KF5 i KF6 produkcji krajowej oraz oddziały pomocnicze i usługowe w zakresie potrzebnym tkalni, tj. kotłownię wyposażoną w trzy kotły pionowe i trzy kotły Kotowicza, warsztat mechaniczny oraz biurowiec⁴.

Przędza do fabryki miała być dostarczana z Zakładów Włókien Sztucznych, a tkaniny planowano wykańczać w Rudzkiej Farbiarni i Wykończalni „Pierwsza” w Rudzie Pabianickiej. Park maszynowy oddziału miał być przygotowany do przewijania resztek przędzy. Klejarki i snowadła miały zostać zakupione w liczbie dostosowanej do potrzeb tkalni (częściowo produkcji krajowej, a częściowo z importu).

Fot. 1. Plan lokalizacyjny projektowanych Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w Szadku
 Źródło: APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186/4, k. 148

Teren pod projektowany zakład w Szadku miał zajmować powierzchnię 2 ha 96 a, został wyznaczony w Wielkiej Wsi (w odległości 1 km od centrum

² Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim (dalej: APG), *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186/4, k. 6.

³ Tamże, k. 143.

⁴ Tamże, k. 5.

miasta) przy trasie Szadek – Zduńska Wola. Teren stanowiły grunty rolne piaszczysto-gliniaste oraz mały lasek pozostający w rękach prywatnych (własność rolników Stefana Miszczaka, Piotra Łazuchiewicza i Stefana Sowińskiego)⁵. Plany przewidywały budowę hali szedowej z przybudówkami (75 760 m³), kotłowni (1200 m³), pompowni z hydroformnią (420 m³), biurowca (3000 m³), magazynu na oleje i smary (150 m³), kiosku studni głębinowej (60 m³), magazynu skrzyń (300 m³), otwartego zbiornika wodnego (300 m³), a także wieży ciśnień i strażnicy przeciwpożarowej⁶. Ogólna kubatura obiektów miała wynieść 81 000 m³, a koszt budowy oszacowano na ponad 40 tys. złotych. Przewidziano dojazd do fabryki bezpośrednio od drogi Szadek – Zduńska Wola.

Projektowana tkalnia miała się mieścić w głównym budynku o dachu szedowym⁷, z prefabrykatów (typu „Warszawski”), podwójnie wiązanego i zostać wyposażona w 580 krosien jedwabniczych. Od strony południowej do budynku głównego miała przylegać przybudówka z płaskim dachem, pełniąca funkcję składu przędzy, od strony zachodniej jednopiętrowy budynek przeznaczony na węzeł sanitarny i biura, zaś od strony wschodniej budynek mieszczący warsztaty naprawcze⁸.

Kotłownia miała mieścić się w murowanym budynku parterowym. Przy wieży ciśnień o wysokości 35 m ze zbiornikiem żelbetonowym o pojemności 100 m³ planowano pobudować murowany parterowy budynek pompowni wody.

W budynku biurowym przewidziano na parterze portiernię, wartownię strażnika przemysłowego i ambulatorium, a na pierwszym piętrze pokoje biurowe i małą świetlicę. Parterowy murowany budynek magazynowy na oleje i smary miał być częściowo zagłębiony. Zakład zamierzano ogrodzić prefabrykatami betonowymi typu fabrycznego o łącznej długości ogrodzenia ok. 680 metrów bieżących⁹.

Plany produkcyjne przy 580 krosnach pracujących na dwie zmiany (4660 tys. godzin) zakładały wyprodukowanie w ciągu jednego roku kalendarzowego ponad 6 mln metrów bieżących tkaniny jedwabnej. Zakład miał być wyposażony w klejarki „Ruti” (2), snowadła automatyczne „Textima” (5) i „Muller i Seidel” (4), przewijarki stożkowe (2) i tarczowe „Muller i Seidel” (1), cewiarki automatyczne „Macoba” (6), maszynę do wiązania (1) i maszynę do czyszczenia płoch¹⁰ (1). Zakład miał zatrudniać na dwie zmiany w sumie 743 osoby, w tym 610 pracowników tkalni.

⁵ Tamże, k. 6, 148.

⁶ Tamże, k. 7.

⁷ Dach szedowy (zwany też dachem pilastym lub zębatym) – dach składający się z kilku niesymetrycznych dachów dwuspadowych ułożonych jeden za drugim w taki sposób, że przekrój poprzeczny dachu jest linią zębatą. Dachy takie miały przede wszystkim zastosowanie do krycia hal przemysłowych obiektów fabrycznych.

⁸ APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego...*, sygn. 186/4, k. 38–39.

⁹ Tamże, k. 151–152.

¹⁰ Płoch – grzebień tkacki osadzony w ruchomej części krosna, przez którego szczeliny przeleczone są nitki osnowy wykonywanej tkaniny.

Tablica 1. Planowane zatrudnienie pracowników
(w systemie dwuzmianowym)

Budynek	Pracownicy produkcyjni	Pracownicy pomocniczy	Technicy i inżynierowie	Pracownicy administracyjni	Razem
Biuro główne	–	–	10	22	32
Tkalnia	476	62	62	10	610
Warsztaty mechaniczne	–	41	6	–	47
Kotłownia	–	10	2	–	12
Transport	–	4	–	–	4
Robotnicy placowi	–	4	–	–	4
Straż przeciwpożarowa	–	–	–	12	12
Straż przemysłowa	–	–	–	12	12
Portierzy i rewidenci	–	–	–	10	10
RAZEM	476	121	80	66	743

Źródło: APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186/4, k. 8.

Nabór pracowników do zakładu miał być przeprowadzony wśród mieszkańców Szadku i okolicznych wsi, początkowo więc nie planowano budowy pracowniczego osiedla mieszkaniowego. Później pojawił się jednak pomysł wybudowania naprzeciwko zakładu, po drugiej strony drogi Szadek–Zduńska Wola, dwóch bloków mieszkalnych po 26 mieszkań oraz żłobka i przedszkola dla 60 dzieci¹¹. Przed uruchomieniem produkcji w zakładzie szadkowskim planowano przeszkolenie osób nowo zatrudnianych w Łodzi lub Turku. Fabryka miała dysponować samochodem ciężarowym marki „Star”, ciągnikiem marki „Ursus” oraz czterema przyczepami do przewozu materiałów i surowców. Szacowano, że roczne zapotrzebowanie zakładu na surowce wyniesie 677 ton¹². Ze względu na położenie projektowanej fabryki w pobliżu stacji kolejowej (0,5 km), a także stosunkowo niewielkie roczne zapotrzebowanie na transport, nie przewidywano budowy bocznycej kolejowej. Orientacyjny roczny koszt utrzymania zakładu miał wynosić 30 254 500 mln złotych. Średni koszt wyprodukowania jednego metra bieżącego tkaniny jedwabnej szacowano na 4 zł 81 gr. Plany zakładały roczny dochód ze sprzedaży tkanin surowych w kwocie 31 158 867 mln zł¹³.

¹¹ APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego...*, sygn. 186/4, k. 125.

¹² Tamże, k. 9.

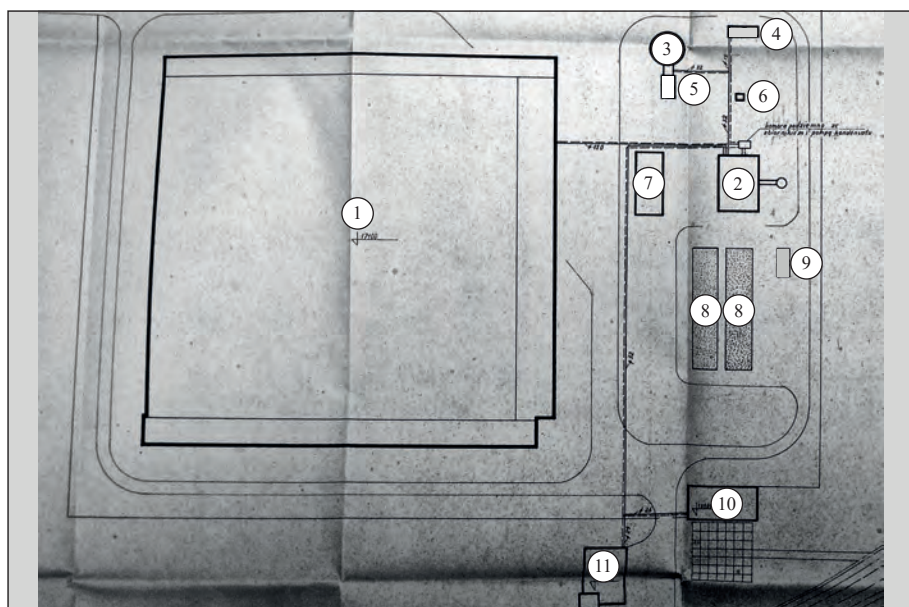
¹³ Tamże, k. 10.

W Szadku planowano produkcję tkanin z jedwabiu sztucznego o szerokości 105–79 cm (tkanina surowa) z przeznaczeniem na suknie, bluzki, bieliznę i podszewki¹⁴. Przędza miała być dostarczana:

- przędza osnowa – na cewkach stożkowo-krzyżowych oraz cewkach tarczowych,
- przędza wątkowa – przewinięta na cewki wątkowe.

Snucie miało odbywać się poprzez przygotowanie osnowy na snowadłach szybkobieźnych stożkowych typu „Textima”, wyposażonych w ramy wiązkowe o pojemności 600 cewek oraz snowadłach stożkowych zwykłych z przestawnym stożkiem firmy „Muller i Seidel”, wyposażonych w płaskie ramy natyków, dla artykułów z przędzy krepy¹⁵.

Klejenie planowano przeprowadzać na klejarkach firmy „Ruti” jedynie dla osnowy pochodzących ze snowadeł szybkobieźnych. Osnowy usnute na snowadłach stożkowych zwykłych i klejone na klejarkach miały podlegać przewlekanii i przykręcaniu ręcznemu. Wątek miał być dostarczany do krosien na deskach natykowych z wątkarni.

Fot. 2. Projekt układu zabudowy Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w Szadku
 Objaśnienia: 1 – tkalnia, 2 – kotłownia, 3 – wieża wodna, 4 – magazyn na oleje i smary,
 5 – pompownia przeciwpożarowa, 6 – studnia głębinowa, 7 – zbiornik wody przeciwpożarowej, 8 – węgiel, 9 – żużel, 10 – portiernia, 11 – strażnica przeciwpożarowa

Źródło: APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186/4, k. 142.

¹⁴ Tamże, k. 26.

¹⁵ Krepa – matowa tkanina o lekko pomarszczonej powierzchni.

Po zakończeniu procesu produkcji tkanin miały one być przekazywane do przeglądania i czyszczenia, a następnie – po złożeniu w stanie zwiniętym w rulon – skierowane do składu tkanin surowych, skąd trafiałyby do wykończalni¹⁶.

Przewijaniu miała podlegać przędza przeznaczona na efekty dla osnowy i resztek po snuciu. Cewienie wątku miało odbywać się jedynie dla resztek oraz w przypadku nieprawidłowo nawiniętych i uszkodzonych cewek. W tym celu projektowano zamontowanie cewiarek typu „Hocoba”. Wszystkie osnowy podlegały przewlekaniu, przekręcaniu i ewentualnie wiązaniu¹⁷ – planowano zakupienie maszyny do wiązania oraz sześciu stojaków do przewlekania, przykręcania i reperacji nicielnic¹⁸, a także maszyny do czyszczenia i polerowania płoch.

Tkalnia wraz z pomieszczeniami mieszczącymi urządzenia pomocnicze miała być ogrzewana węglem przez własną kotłownię, wybudowaną na terenie zakładu. Parę z kotłowni planowano wykorzystać – oprócz celów grzewczych – w procesie technologicznym produkcji tkanin, co wymagało ciśnienia pięciu atmosfer¹⁹. Zaopatrzenie w energię elektryczną miała zapewnić linia napowietrzna o napięciu 15 kV z podstacji transformatorowej łódzkiego Zakładu Sieci Elektrycznych w Zduńskiej Woli²⁰. Oświetlenie hali produkcyjnej zaprojektowano za pomocą lamp fluoryzujących. Na terenie zakładu miała być poprowadzona linia telefoniczna z ręczną centralą obsługującą ok. 20 aparatów telefonicznych w pomieszczeniach administracyjnych i produkcyjnych, a także w gabinecie dyrektora i głównego inżyniera.

Do końca października 1955 r. planowano uzbrojenie i ogrodzenie terenu, wykonanie fundamentów pod tkalnię i wybudowanie drogi prowadzącej do zakładu²¹. W roku następnym planowano przystąpienie do budowy tkalni, przybudówki administracyjno-socjalnej, kotłowni, pompowni, strażnicy przeciwpożarowej, wieży wodnej, magazynu olejów i smarów, biurowca z portiernią, studni głębinowej, zbiornika wodnego i placu węglowego. Zakładano, że wszystkie prace zostaną ukończone przed końcem października 1956 r.²² Robotnicy zatrudnieni przy budowie, m.in. murarze, betoniarze, cieśle i zbrojarze, mieli być werbowani z okolic Szadku, a także ze Zduńskiej Woli i Uniejowa.

Projekt budowy zakładu w Szadku został opracowany przez inżynierów z Biura Projektowania Zakładów Włókienniczych w Łodzi, w składzie: naczelny inżynier – mgr inż. Al. Rak, główny technolog – prof. P. Prindisz, generalny projektant – inż. T. J. Kunkel, projektanci – H. Łukasiewicz, M. Kołodziński, M. Wadowski, St. Kaczorowski, M. Piotrowicz, H. Pęczek, Zb. Kotynia, T. Wróblewski, Zb. Motta i R. Podziunas²³.

¹⁶ APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego...*, sygn. 186/4, k. 31.

¹⁷ Tamże, k. 34.

¹⁸ Nicielnica – część krosna w postaci ramy, na której rozpięte są struny z oczkami, przez które przewleka się nitki osnowy.

¹⁹ APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego...*, sygn. 186/4, k. 62.

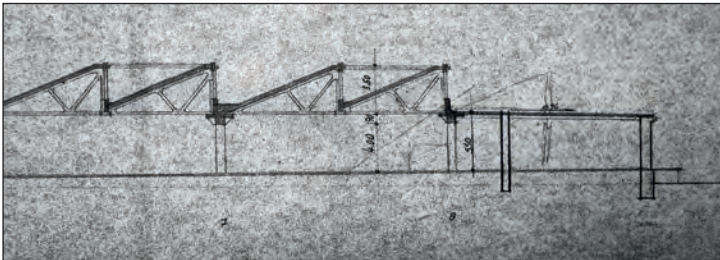
²⁰ Tamże, k. 112, 118.

²¹ Tamże, k. 165–166.

²² Tamże, k. 176.

²³ Tamże, k. 2.

Ostatecznie wycofano się z budowy zakładów w pobliżu Szadku, nie podejmując jakichkolwiek prac związanych z przygotowaniem terenu pod planowaną inwestycję. Zapadła decyzja, że zakład zostanie zlokalizowany w już istniejącym budynku dawnej tkalni juty Maxa Bahra o powierzchni 27 800 m² w Gorzowie Wielkopolskim²⁴. Teren przeznaczony pod inwestycję w gorzowskiej dzielnicy Zawarcie od strony północnej graniczył z ul. Fabryczną, od strony wschodniej z ul. Waryńskiego i od strony południowej z ul. Śląską²⁵. Oceniono, że adaptacja i przebudowa budynków pofabrycznych w Gorzowie będzie tańszym i korzystniejszym rozwiązaniem. Zakłady w Gorzowie zajmowały powierzchnię 10 ha 80 a, a więc znacznie więcej niż teren planowanego zakładu w Szadku²⁶. Nie mniej istotnym powodem, który zaważył na zmianie decyzji lokalizacyjnej był zapewne pożar Świerkowskich Zakładów Przemysłu Jedwabniczego (dalej: ŚZPJ), w wyniku którego 16 sierpnia 1956 r. spłonęła doszczętnie tkalnia przy ul. Walczaka w Gorzowie. Decyzja, że na nową tkalnię zakładową zostaną zaadaptowane budynki po dawnej gorzowskiej fabryce przy ul. Fabrycznej 70/72 zapadła już kilka tygodni po tym pożarze. Produkcję w nowej tkalni uruchomiono po niespełna dwóch latach, 14 czerwca 1958 r.

Fot. 3. Projekt tkalni Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w Szadku

Źródło: APG, *Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim*, sygn. 186/4, k. 159

Zakłady Jedwabnicze w Gorzowie Wielkopolskim zostały powołane zarządzeniem nr 107 Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 1 stycznia 1951 r., kiedy to utworzono przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą Gorzowskie Zakłady Przemysłu Jedwabniczego (dalej: GZPJ) z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim przy ul. Franciszka Walczaka 25 (na terenie dzielnicy Górczyn). Zakłady powstały na bazie fabryki juty i worków znanego przedwojennego niemieckiego fabrykanta Maxa Bahra. Przedsiębiorstwo wytwarzało wszelkiego rodzaju artykuły jedwabnicze z naturalnego jedwabiu i z przędzy z włókien sztucznych²⁷. Zwierzchni nadzór nad przedsiębiorstwem sprawował początkowo Centralny

²⁴ Tamże, sygn. 186/5, k. 14.

²⁵ Tamże, k. 72.

²⁶ Tamże, k. 2.

²⁷ Tamże, sygn. 186/328, k. 10.

Zarząd Przemysłu Jedwabniczo-Galanteryjnego, a od 1 stycznia 1953 r. CZPJ z siedzibą w Łodzi²⁸. 1 kwietnia 1955 r. GZPJ zmieniły nazwę na ŚZPJ z siedzibą w Świerkowie (gm. Lubniewica, pow. Sulęcín, woj. zielonogórskie).

W związku z uruchomieniem produkcji tkalni jedwabiu przy ul. Fabrycznej na terenie Gorzowa Wielkopolskiego w 1958 r. przedsiębiorstwo po raz kolejny zmieniło nazwę – powrócono do poprzedniej nazwy GZPJ z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim. Zakład w Świerczowie pozostawiono jako Oddział GZPJ²⁹. W 1960 r. zakład przejął tkalnię w Sulechowie (pow. Sulechów, woj. zielonogórskie).

W 1972 r. oddano do użytku nowoczesny wydział wykończalni znajdujący się przy ul. Walczaka i ponownie zmieniono nazwę przedsiębiorstwa na Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana”. W czasach swej świetności fabryka zatrudniała ponad 3400 osób i była jednym z największych zakładów przemysłowych Gorzowa Wielkopolskiego.

W latach 90., kiedy pojawiły się poważne problemy ze zbytem, starano się sprywatyzować zakład, przekształcając go w spółkę akcyjną i włączając do programu Narodowych Funduszy Inwestycyjnych, co jednak nie przyniosło pożądaných efektów. Załamanie się rynku branży jedwabniczej spowodowało problemy finansowe przedsiębiorstwa. W 2004 r. zakład zakupił prywatny inwestor. Przedsiębiorstwo ogłosiło upadłość w 2014 r.

Zaniechanie realizacji przygotowanego w połowie lat 50. XX w. projektu budowy zakładu przemysłu jedwabniczego oznaczało dla Szadku po raz kolejny utratę szansy na uprzemysłowienie, które w tamtym okresie rozwoju kraju stwarzało szansę na przyspieszenie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i otaczającego regionu. Wprawdzie na terenie Szadku powstały zakłady przemysłu lekkiego: filia Zakładów Dziewiarsko-Konfekcyjnych „Terpol” z niedalekiego Sieradza (w 1959 r.)³⁰, oddział sieradzki Zakładów Przemysłu Dziewiarskiego „Sira” (w 1963 r.)³¹ oraz produkujący odzież wierzchnią oddział przedsiębiorstwa Spółdzielni Pracy „Lipcowy Zryw” ze Zduńskiej Woli, jednak we wszystkich tych zakładach liczba zatrudnionych pracowników nigdy nie przekroczyła 200 osób, a więc prawie czterokrotnie mniej niż zakładał projekt zlokalizowanej w Wielkiej Wsi tkalni jedwabiu.

Bibliografia

Źródła

- Archiwum Państwowe w Gorzowie Wielkopolskim
Zakłady Przemysłu Jedwabniczego „Silwana” w Gorzowie Wielkopolskim, sygn. 186:
 – *Projekt wstępny Zakładów Przemysłu Jedwabniczego w Szadku*, sygn. 4.

²⁸ Tamże, k. 37.

²⁹ Tamże, k. 102–104.

³⁰ D. Stefańska, *Szadek 1945–1995*, „Na Sieradzki Szlakach” 1995, nr 3, s. 36.

³¹ *Leksykon miasta Sieradza*, red. T. Olejnik, Sieradz 2006, s. 434.

- *Aneks do projektu wstępnego Z. P. Jedw. Szadek w związku ze zmianą lokalizacji na Gorzów*, sygn. 5.
- *Dokumentacja dot. powstania ZPJ „Silwana” i zmian rejestrowych – 1950–1981*, sygn. 328.

Opracowania

Leksykon miasta Sieradza, red. T. Olejnik, Sieradz 2006.

Marszał T., Szadek. *Monografia miasta*, Szadek 1995.

Stefańska D., *Szadek 1945–1995*, „Na Sieradzkich Szlakach” 1995, nr 3.

Woźniak K.P., *Spóźniona inicjatywa. O nieudanej próbie uprzemysłowienia Szadku w pierwszej połowie XIX w.*, „Rocznik Łódzki” 2013, t. 60.

[Wpłynęło: marzec; poprawiono: czerwiec 2017 r.]

PROJECT OF BUILDING A SILK-PRODUCING PLANT IN SZADEK (1954–1956)

Summary

The concept of building a silk-producing plant near Szadek appeared in 1954. The factory was to consist of a weaving plant (equipped with 580 looms) and some auxiliary departments. It was intended to produce artificial silk for dresses, blouses, underwear and bed linen. The construction was to take place in 1955–1956. Eventually the project was cancelled and the factory was built in Gorzów Wielkopolski.

Keywords: Szadek, silk industry, silk weaving plant, Gorzów Wielkopolski.